

Høringsnotat for genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027- Supplerende høring over spildevandsindsatser i kystvandoplande

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen

ISBN: 97887-85311-86-3

Indledning

Med "Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 18. november 2024" er det efterfølgende aftalt, at regeringen i starten af 2025 vil præsentere aftaltpartierne for en konsolideret potentiale- og konsekvensvurdering. På den baggrund er der den 1. april 2025 indgået en politisk aftale om, at 20 spildevandsforsyningsselskaber skal have forbedret spildevandsrensning på 24 renseanlæg.

Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har udarbejdet høringsmaterialet, der medfører ændringer i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og i Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. Da Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er ansvarlig for bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, bistår Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø derfor med høringen af de fastlagte spildevandsindsatser til kystvande.

Materialet var i høring fra 23. maj til 20. juni 2025. Høringen supplerer det materiale om genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3), der var i høring til 20. juni 2025.

Høringssvar til forslaget: Der er afgivet høringssvar til forslaget fra otte organisationer, 17 spildevandsselskaber, syv kommuner og et ministerie.

Følgende otte organisationer har afgivet høringssvar: Bæredygtigt Landbrug (BL), Landbrug & Fødevarer (L&F), Dansk Erhverv, Danmarks Naturfredningsforening (DN), Lægemedellndustriforeningen, DANVA, Dansk Industri (DI), Kommunernes Landsforening (KL).

Følgende 17 spildevandsselskaber har afgivet høringssvar: Billund Vand og Energi, DIN Forsyning (for Esbjerg Kommune og Varde Kommune), Envafor NK – Spildevand (for Næstved Kommune), Herning Vand, Ikast-Brande Spildevand, Kalundborg Forsyning, Middelfart Spildevand, Provas (for Haderslev Kommune), Ringkøbing-Skjern Forsyning, Samnforsyning (Horsens Vand), Sonfor (for Sønderborg Kommune), Vand & Affald (Svendborg Spildevand), VandCenter Syd (for Odense Kommune og Nordfyns Kommune), Vandmiljø Randers, Vestforsyning (for Holstebro Kommune), Arwos (for Aabenraa Kommune), Blue Kolding.

Følgende syv kommuner har afgivet høringssvar: Esbjerg Kommune, Haderslev Kommune, Kalundborg Kommune, Middelfart Kommune, Odense Kommune, Sønderborg Kommune, Aabenraa Kommune.

Følgende ministerie har afgivet høringssvar: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Væsentlige ændringer som følge af høringen:

Det er på baggrund af høringen besluttet, at Stegholt Renseanlæg (Aabenraa Kommune) først skal opfylde indsatskrav i 2028, og at Sønderborg Centralrenseanlæg (nyt) først skal opfylde indsatskrav i 2031. Der forventes ingen kvælstofeffekt i kystvandene fra indsatsen på Sønderborg Centralrenseanlæg, fordi kvælstofeffekten fra den forbedrede rensning allerede var indregnet i baselinebelastningen for vandområdeplanerne 2021-2027. Det er allerede planlagt at installere forbedret kvælstofrensning udover forventningen til denne indsats på Kalundborg Renseanlæg i 2028. Men den forbedrede rensning gennemføres for at forhindre en merudledning af kvælstof i kystvandet som følge af en markant øget tilledning af grundigt forrenset industrispildevand i renseanlægget. Indsatsen på Kalundborg Renseanlæg fjernes derfor fra indsatsbekendtgørelsen for vandområdeplanerne 2021-2027 efter genbesøget.

Læsevejledning:

Høringssvarene er inddelt i stedspecifikke emner: *Kystvande, Spildevandsindsats - Stedspecifikt* og overordnede emner: *Generelt juridisk grundlag, Generelt overvågningsprogrammet, Generelt tilstandsvurderinger, Kvælstofindsats – Politisk del, Second opinion, Generelt spildevandsindsatser og Generelt indsats MFS*.

Høringssvarene indledes med afsender og ansvarlig for resumé af høringssvar og svar på høringssvar. Herefter følger resumé af høringssvaret og bemærkninger til høringssvaret fra den eller de relevante styrelser og ministerier.

Indhold

1.	Høringssvar	6
1.1	Generelt juridisk grundlag	6
1.2	Generelt overvågningsprogrammet	6
1.3	Generelt tilstandsvurderinger	6
1.4	Kystvande, Spildevandsindsats - Stedspecifikt	7
1.5	Kvælstofindsats – Politisk del	17
1.6	Second opinion	35
1.7	Generelt spildevandsindsatser	35
1.8	Generelt indsatser MFS	37

1. Høringssvar

1.1 Generelt juridisk grundlag

Afsender: BL

Ansvarlig for resumé og svar: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Resumé: Bæredygtigt Landbrug mener, at spørgsmålet om hvorvidt ændringer, som kan påvirke økologiske funktioner og integriteten af naturtyper eller arter, er væsentlige, skal vurderes fagligt og ikke skønnes politisk.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen, jf. høringsbrevet for høringen af genbesøget af vandområdeplanerne for tredje planperiode.

Afsender: L&F

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: L&F vil have ændret i vejledningen, at næringsstoffer fra spildevand er medvirkende til manglende målopfyldelse i samtlige kystvande, ikke blot det angivne kystvand

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det bliver justeret i den endelige udgave.

1.2 Generelt overvågningsprogrammet

Afsender: BL

Ansvarlig for resumé og svar: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Resumé: Bæredygtigt Landbrug mener, at det er i strid med vandrammedirektivet at der er vandområder med ukendt tilstand, da dette vanskeliggør en fagligt funderet prioritering af indsatsbehovet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen, jf. høringsbrevet for høringen af genbesøget af vandområdeplanerne for tredje planperiode.

1.3 Generelt tilstandsvurderinger

Afsender: BL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Bæredygtigt Landbrug bemærker følgende om miljøfarlige forurenende stoffer:

- At der anvendes data fra 2014-2019. Dette mener organisationen er et for gammelt datagrundlag.

- At der ikke foretages tilstrækkeligt overvågning for miljøfarlige forurenende stoffer.
- At det skal gøres klart, at ukendt tilstand ikke er tilstrækkelig begrundelse for at undlade handling.

Miljøstyrelsen bemærker: Vurdering og klassificering af tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 sker efter metoden i retningslinjer for udarbejdelse af vandområdeplaner, herunder at der inddrages måleresultater fra årene 2013 til 2022. Jf. retningslinjer tages der udgangspunkt i data fra 2017-2022. Data fra 2013-2016 anvendes kun hvis der ikke findes data inden for den primære dataperiode.

Det nationale overvågningsprogram NOVANA er tilrettelagt med henblik på at tilvejebringe et generelt overblik over miljøtilstanden i vandområderne og følge udviklingen heri. Tilvejebringelse af et sådant generelt overblik forudsætter ikke, at der måles i hvert eneste overfladevandområde.

Vandrammedirektivets generelle miljømål for vandløb, søer og kystvande er god overfladevandstilstand. Ved god overfladevandstilstand forstås, at både den økologiske tilstand og kemiske tilstand som minimum er god i et overfladevandområde, herunder at der er god tilstand for alle biologiske, hydromorfologiske og fysisk-kemiske kvalitetselementer. Vandrammedirektivet forpligter til at iværksætte foranstaltninger til beskyttelse, forbedring og restaurering af overfladevandområdet med henblik på at opnå god tilstand for alle kvalitetselementerne. Eventuel manglende viden om et vandområdes kemiske tilstand tilsidesætter ikke forpligtelser til at iværksætte foranstaltninger over for påvirkninger af vandområdets tilstand i øvrigt.

Afsender: Dansk Erhverv

Ansvarlig for resumé og svar: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Resumé: Dansk Erhverv mener, at det vanskeliggør proces for udledningstilladelser for virksomheder og myndigheder, at der er usikkerhed om vandkvalitet, belastning af økosystemer og tilstand af biologiske kvalitetselementer. Det medfører, at der forud for ansøgninger skal gennemføres tidskrævende og omkostningstunge prøveprogrammer.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen, jf. høringsbrevet for høringen af genbesøget af vandområdeplanerne for tredje planperiode. Der henvises bl.a. til side 331-332 i høringsnotatet for vandområdeplanerne 2021-2027.

1.4 Kystvande, Spildevandsindsats - Stedspecifikt

Afsender: Billund Vand og Energi

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Billund Vand og Energi bemærker, at de udmeldte koncentrationskrav (fx total-N $\leq 3,5$ mg/l) er urealistiske pga. højt indhold af inert kvælstof. Hvis kravene fastholdes, kan det give periodiske overskridelser, som vil stille

Billund Vand dårligt i benchmarking og dermed påvirke selskabet negativt økonomisk.

Miljøstyrelsen bemærker: Det vurderes, at det med efterdenitrifikation er muligt at rense total-kvælstof i spildevandet ned til 3,5 mg/l, selvom spildevandet har et højt industrirelateret indhold af svært nedbrydelige kvælstofforbindelser på omkring 2 mg/l. Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l, hvorfor der er plads til periodiske overskridelser af koncentrationerne.

Afsender: DIN Forsyning
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: DIN Forsyning bemærker, at Skovlund renseanlæg får ny udledningstilladelse fra 2026 med skærpede krav (0,5 mg P/l og 4 mg N/l) og reduktion på 1.008 kg N/år. Ombygning er allerede i gang, og yderligere krav vil give store økonomiske konsekvenser.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at der er en forventning om, at den samlede indsats omkring Skovlund Renseanlæg giver en reduktion i oplandet til Grådyb (id: 121) på 1,2 ton kvælstof og 0,6 ton fosfor, dvs. svarende til at total-kvælstof renses ned til 3,5 mg/l og total-fosfor renses ned til 0,1 mg/l.

Afsender: Envafors NK – Spildevand
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Envafors NK - Spildevand (Næstved Kommune) er usikre på, hvilken teknologi der skal anvendes i indsatsen.

Envafors NK – Spildevand mener, at de anlægsudgifter og årlige omkostninger, der er beregnet i forbindelse med fastlæggelse af indsatsen er undervurderet.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at der i forslaget til indsatsen er anvendt virkemidlet kontaktfiltrering til at beregne fosforreduktion og pris. Det kan oplyses, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et renseanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Det bemærkes, at anlægsudgifter og årlige omkostninger er beregnet på baggrund af styrelsens virkemiddelkatalog over for punktkilder plus et tillæg for prisudvikling, og at lokale forhold kan give anledning til andre priser.

Afsender: Esbjerg Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Esbjerg Kommune ønsker, at centralisering af renseanlæg i Esbjerg og Varde kommuner indarbejdes i genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027. Allerede gennemført: Årre renseanlæg nedlagt i 2023 og belastning flyttet til Esbjerg Øst. Planlagt inden 2027: Sig, Nordenskov, Agerbæk og Hostrup nedlægges og ledes til Skovlund renseanlæg. På længere sigt (efter 2027) planlægges yderligere centralisering, hvor Gørding og Bramming Nord ledes til Esbjerg Øst, samt Gredstedbro til Ribe.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at der ikke vil blive foretaget yderligere ændringer i baselineudledninger fra renseanlæg i genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027.

Afsender: Haderslev Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Haderslev Kommune ønsker, at der er metodefrihed ift. at opfylde indsatskrav.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et renseanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Afsender: Herning Vand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Herning Vand bemærker, at både Aulum, Hodsager og Herning renseanlæg udleder til samme vandopland og der er allerede overvejelser om at sammentænke indsatserne i en samlet forbedring af spildevandsrensningen til hele oplandet.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatserne på Aulum Renseanlæg og Hodsager Renseanlæg i oplandet til Holstebro Vandkraftsø (id: 429) fjernes fra indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, fordi renseanlæggene indgår i planlagt centralisering af spildevandsrensningen og nedlæggelse af renseanlæg i Herning Kommune. Derudover er fosforeffekten fra denne indsats marginal ift. øvrige fosforindsatser på Herning Centralrenseanlæg, Holstebro Renseanlæg og Ikast Renseanlæg i oplandet til Holstebro Vandkraftsø (id: 429).

Afsender: Herning Vand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Herning Vand støtter målrettede indsatser, men vurderer, at kravene til Aulum og Hodsager renseanlæg kun giver minimal effekt. I stedet bør

indsatsen fokuseres på Herning renseanlæg, hvor reduktionen af fosfor er langt større og mere gavnlig for vandmiljøet.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatserne på Aulum Renseanlæg og Hodsager Renseanlæg i oplandet til Holstebro Vandkraftsø (id: 429) fjernes fra indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, fordi renseanlæggene indgår i planlagt centralisering af spildevandsrensningen og nedlæggelse af renseanlæg i Herning Kommune. Derudover er fosforeffekten fra denne indsats marginal ift. øvrige fosforindsatser på Herning Centralrenseanlæg, Holstebro Renseanlæg og Ikast Renseanlæg i oplandet til Holstebro Vandkraftsø (id: 429).

Afsender: Ikast-Brande Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Ikast-Brande Spildevand anmoder om, at det præciseres i bekendtgørelsen, at forsyningerne har metodefrihed til at vælge teknologi og løsningsmodel, så længe de overholder de fastsatte udledningskrav.

Ikast-Brande Spildevand anmoder om, at det præciseres, hvordan midlertidige afvigelser i forbindelse med indkøring af ny teknologi håndteres.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et renseanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Det bemærkes, at tilsynet på renseanlæg gennemføres iht. bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven. Der henvises til sektorlovgivningen for spildevand.

Afsender: Kalundborg Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Kalundborg Kommune og Kalundborg Forsyning bemærker, at det allerede er planlagt, at Kalundborg Renseanlæg udvider kapaciteten fra 50.000 PE til 175.000 PE, og at der i denne forbindelse installeres bl.a. efterdenitrifikation og nanobobler samt rensning for miljøfarlige forurenende stoffer. Tiltag på renseanlægget forventes igangsat i 2028. Udvidelsen af renseanlægget og den forbedrede rensning sker som følge af markant progressiv øget påvirkning med grundigt forrenset industrispildevand over en længere årrække. Den forbedrede rensning på renseanlægget og grundig forrensning af industrispildevandet betyder, at der ikke vil ske en merudledning af total-kvælstof i vandområdet. Der er samtidig en forventning om, at når påvirkningen med industrispildevand på et senere ukendt tidspunkt er på sit maksimum, så kan udledningen af total-kvælstof fra renseanlægget komme ned på 3,3 mg/l.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at det som udgangspunkt var Miljøstyrelsens holdning, at installation af virkemidlet efterdenitrifikation eller lignende virkemidler på samme prisniveau burde være tilstrækkeligt til at opfylde kvælstofindsatsen på renseanlæg. Kalundborg Renseanlæg vil både anvende virkemidlet efterdenitrifikation og nanobobler til at reducere kvælstof. Industrispildevandet renses grundigt på virksomhederne inden det ledes til renseanlægget. Det er på den baggrund Miljøstyrelsens vurdering, at de allerede planlagte tiltag på Kalundborg Renseanlæg er tilstrækkelige, hvorfor indsatsen fjernes i indsatsbekendtgørelsen for vandområdeplanerne 2021-2027 efter genbesøget.

Afsender: Middelfart Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Middelfart Kommune bemærker, at det er ikke angivet hvilken kontrolmetode, der skal anvendes ved kontrol af overholdelse af det skærpede krav for kvælstof.

Middelfart Kommune bemærker, at der er angivet indsats effekt på kystvandsnetværksniveau men ikke på renseanlægsniveau.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Indsatskravet skal ikke kontrolleres overholdt ved anvendelse af statistisk afløbskontrol iht. DS 2399.

Det bemærkes, at det ikke har været muligt at beregne effekter i kystvande for de enkelte renseanlæg, idet forureningskilder samles på oplandsniveau til belastningsopgørelsen. Det kan oplyses, at indsatsen på Middelfart Renseanlæg forventes at give en yderligere kvælstofreduktion 2,8 ton ved renseanlæggets udløb.

Afsender: Middelfart Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Middelfart Spildevand anbefaler, at der tydeligt fastlægges hvordan koncentrationskravet, og kravet for den samlede kvælstofudledning i forhold til en baseline, gælder.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at indsatsen i bilag til indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget vil blive angivet med koncentrationskrav til renseanlæg. Det bemærkes, at indsatser fastlægges på baggrund af baselineforudsætninger, og at der ved realisering af indsatskrav forventes en reduceret udledning af 2,8 ton kvælstof fra Middelfart Renseanlæg ift. baselineudledningen i genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027.

Afsender: Odense Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Odense Kommune ønsker oplyst, hvilken kontrolmetode der skal anvendes til at kontrollere om indsatskravet overholdes.

Odense Kommune ønsker oplysninger om forventede reduktioner på Nordøst Renseanlæg og Ejby Mølle Renseanlæg.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Indsatskravet skal ikke kontrolleres overholdt ved anvendelse af statistisk afløbskontrol iht. DS 2399.

Det kan oplyses, at der ved realisering af indsatskrav forventes en reduceret udledning af 5 ton kvælstof og 16,4 ton kvælstof fra hhv. Nordøst Renseanlæg og Ejby Mølle Renseanlæg ift. baselineudledninger i genbesøg af vand-områdeplanerne 2021-2027.

Afsender: Provas

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Provas bemærker, at der mangler dokumentation for at indsatskravet for fosfor kan overholdes ved kontaktfiltrering.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et rensesanlæg med henblik på at opfylde udlederkrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter. Der henvises til virkemiddelkatalog over for punktkilder.

Afsender: Provas

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Provas bemærker, at hvis der tages udgangspunkt i at koncentrationerne af total fosfor og total-kvælstof, kan nedbringes ved implementering af kendte rensetrin, vurderes omkostningerne at overstige 1 mio., som der lægges op til i forslag til genbesøg af VP3.

Provas har vedlagt beregninger af omkostninger og reduktionspotentialer ved hhv. forskellige sammensætninger af spildevandet, herunder indhold af svært nedbrydelige kvælstof- og fosforforbindelser, og forskellige virkemidler.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at der i forslaget til indsatsen på Gram Renseanlæg er beregnet årlige omkostninger på 1,5 mio. kr.

Det bemærkes, at der ved beregning af reduktionspotentialer og priser for de anvendte virkemidler er taget udgangspunkt i, at sammensætningen af

spildevandet ikke afviger væsentligt fra sammensætningen i almindeligt husholdningsspildevand.

Afsender: Ringkøbing-Skjern Forsyning
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Ringkøbing-Skjern Forsyning forventer at indsatsen bliver en til-lægsberettiget omkostning uden effektiviseringskrav, og at vi ikke bliver stillet dårligere i den økonomiske benchmarking, sammenlignet med de selskaber som ikke har fået skærpede krav.

Ringkøbing-Skjern Forsyning bemærker, at investering til kontaktfiltrering inklusiv bygninger er ved et overslagsbudget beregnet til 6,94 mio. kr., og at dette beløb ikke kan findes i det fremsendte materiale.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatserne ikke vil kunne indgå som et særligt forhold i den økonomiske benchmarking, da det vedrører flere selskaber - og derfor ikke er særligt. Det vil blive overvejet i forbindelse med ny regulering, hvordan forskelle i miljøkrav fremover kan indgå i den økonomiske regulering.

Det kan oplyses, at anlægsudgifterne på Videbæk Renseanlæg er estimeret til 8,9 mio. kr., og at de årlige omkostninger for renseanlægget er estimeret til 1,1 mio. kr.

Afsender: Samnforsyning (Horsens Vand)
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Samnforsyning (Horsens Vand) anbefaler, at der bliver metodefrihed ift. at opfylde indsatskrav.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et renseanlæg med henblik på at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Afsender: Samnforsyning (Horsens Vand)
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Samnforsyning (Horsens Vand) mener, at styrelsens estimerede priser for indsatserne ikke i tilstrækkelig grad tager højde for den egentlige prisstigning for byggeri og anlæg, der er sket de seneste par år.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at de estimerede anlægsudgifter og årlige omkostninger for indsatserne blev tillagt en vurdering af prisudviklingen i de seneste år.

Afsender: Sønderborg Kommune og Sonfor
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Sønderborg Kommune og Sonfor bemærker, at der er igangsat en proces med centralisering af spildevandsrensningen i Sønderborg Kommune på et nyt Sønderborg Renseanlæg. Det nye centrale renseanlæg i Sønderborg Kommune forventes at rense kvælstof i udledningen ned til indsatskravet på 3,5 mg/l. Det bemærkes, at den forventede merudledning inklusiv den forbedrede kvælstofrensning på det nye Sønderborg Renseanlæg var indregnet i baseline for vandområdeplanerne 2021-2027, men at denne merudledning ikke er videreført i genbesøget. Derudover bemærkes det, at Hummelvig Renseanlæg ikke planlægges nedlagt som det fremgår af baseline i genbesøget.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet fastholdes på Sønderborg Centralrenseanlæg (nyt), men at det angives i indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, at indsatskravet først skal realiseres i 2031. Idet indsatskravet allerede er indregnet i baseline, forventes der ingen kvælstofeffekt af indsatsen i kystvandet. Det bemærkes samtidig, at baselineudledningen fra Sønderborg Renseanlæg i vandområdeplanerne 2021-2027 videreføres i genbesøget, og at udledningen fra Hummelvig Renseanlæg genoprettes i genbesøgets baseline.

Afsender: Vand og Affald (Svendborg Spildevand)
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Svendborg Spildevand bemærker, at Egebjerg syd Renseanlæg allerede i dag opfylder indsatskravet på 3,5 mg total-kvælstof per liter, når kontrolværdien beregnes iht. transportkontrol (DS 2399). Svendborg Spildevand anbefaler, at indsatsen på Egebjerg syd Renseanlæg flyttes til forsyningsområdets mindre renseanlæg, f.eks. Gudme Renseanlæg, hvor miljøgevinsten er større.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Indsatskravet skal ikke kontrolleres overholdt ved anvendelse af statistisk afløbskontrol iht. DS 2399. Det bemærkes, at Gudme Renseanlæg ligger i oplandet til et kystvand, hvor der ikke er et indsatsbehov.

Afsender: Vand og Affald (Svendborg Spildevand)
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Svendborg Spildevand oplyser, at Egebjerg syd Renseanlæg er hårdt belastet med svært nedbrydeligt kvælstof fra garverispildevand, hvorfor der kræves en ekstra procestank til ca. 10 mio. kr. for at opfylde indsatskravet.

Miljøstyrelsen bemærker: Det vurderes, at det med kontaktfiltrering er muligt at rense total-kvælstof i spildevandet ned til 3,5 mg/l, selvom spildevandet har et højt industrirelateret indhold af svært nedbrydelige kvælstofforbindelser på omkring 2 mg/l. Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l, hvorfor der er plads til periodiske overskridelser koncentrationerne.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: VandCenter Syd påpeger, at det er uklart, om kvælstofkravet bliver baseret på transportkontrol, middelværdi eller et absolut krav. Hvis det bliver absolut (alle målinger \leq 3,5 mg/l), kan biologisk rensning ikke alene overholde kravet, og der vil blive behov for dyre teknologier som filtrering eller omvendt osmose.

VandCenter Syd fremhæver, at svært omsætteligt kvælstof ikke bør tælles med i kravene, og at store mængder uvedkommende vand gør det umuligt at nå målene inden 2027.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l (ikke statistisk afløbskontrol iht. DS 2399), hvorfor der er plads til periodiske overskridelser af koncentrationerne.

Det vurderes, at det med kontaktfiltrering er muligt at rense total-kvælstof i spildevandet ned til 3,5 mg/l, selvom spildevandet har et højt industrirelateret indhold af svært nedbrydelige kvælstofforbindelser på omkring 2 mg/l.

Det kan oplyses, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt. udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: VandCenter Syd ønsker oplyst, om indsatskravene kan realiseres gennem tillæg til eksisterende udledningstilladelser.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelser.

Afsender: Vandmiljø Randers
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Vandmiljø Randers kritiserer, at omkostningerne i høringsmaterialet bygger på forældede prisestimater og opfordrer til at anvende opdaterede beregninger. For Randers Centralrenseanlæg kan kravet om efterfiltrering give >100 mio. kr. i ekstraomkostninger og forsinkelser.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at de estimerede anlægsudgifter og årlige omkostninger for indsætterne blev tillagt en vurdering af prisudviklingen i de seneste år. Derudover varierer priserne lokalt. Miljøstyrelsen kan oplyse, at anlægsudgifter ved installation af efterdenitrifikation på Randers Centralrenseanlæg er estimeret til 154 mio. kr.

Afsender: Vandmiljø Randers
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Vandmiljø Randers ønsker, at der skal være metodefrihed til at opfylde indsatskrav, og at indsatskravet skal kontrolleres efter gældende dansk standard (DS2399).

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et renseanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Indsatskravet skal ikke kontrolleres overholdt ved anvendelse af statistisk afløbskontrol iht. DS 2399.

Afsender: Vestforsyning
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Vestforsyning understreger vigtigheden af metodefrihed, så den mest hensigtsmæssige løsning vælges.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et renseanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Afsender: Aabenraa Kommune
Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Arwos og Aabenraa Kommune bemærker, at der er en igangværende proces med centralisering af spildevandsrensningen i Aabenraa Kommune, og at indsatsen på Stegholt Renseanlæg først kan gennemføres i 2028. Den fulde effekt af centraliseringen opnås på et senere tidspunkt.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet fastholdes på Stegholt Renseanlæg, men at det angives i indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, at indsatskravet først skal realiseres i 2028.

Afsender: DIN Forsyning

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: DIN Forsyning bemærker, at Esbjerg Vest Renseanlæg er central i PtX-planerne ved Esbjerg, hvor rensed spildevand skal genbruges som teknisk vand. Det vil reducere udledte mængder næringssalte, og derfor bør krav baseres på årlige mængder fremfor koncentrationer. Store investeringer i yderligere rensning kan ellers ende som fejlinvesteringer, hvis PtX realiseres.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at der er en forventning om, at den samlede indsats omkring Skovlund Renseanlæg giver en reduktion i oplandet til Grådyb (id: 121) på 1,2 ton kvælstof og 0,6 ton fosfor, og at den samlede indsats omkring Esbjerg Vest Renseanlæg i oplandet til Grådyb (id: 121) giver en reduktion på 2,4 ton fosfor.

1.5 Kvælstofindsats – Politisk del

Afsender: Dansk Erhverv

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Dansk Erhverv bemærker, at de nye krav til rensning af kvælstof og fosfor rammer 24 renselanlæg, herunder nogle med stor industriel tilslutning. Kravene kan bremse industriproduktion og medføre tab af milliardinvesteringer, selv hvor udvidelser allerede er i gang. Dansk Erhverv påpeger behovet for undtagelser, dialog med forsyninger og fokus på proportionalitet, da spildevandsanlæg kun bidrager med en lille andel af den samlede kvælstofudledning sammenlignet med landbruget.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilføjet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afsender: DN

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: DN bemærker, at der med Aftale om Implementering af et Grønt Danmark var der en forventning om reduktion på 860 tons kvælstof fra forbedret spildevandsrensning. Den politiske aftale siger i stedet 572 ton kvælstof, og DN skriver at det er uklart om de resterende 288 ton udestår eller hentes via indsatser i landbruget.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at det er en politisk prioritering, hvorledes de resterende indsatsbehov skal indhentes.

Afsender: L&F

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: L&F bemærker, at der er behov for mere viden og overblik over hvor forbedret spildevandsrensning har største miljøeffekt.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at Miljøstyrelsen op til de kommende vandplaner vil undersøge nye spildevandsteknologier og på den baggrund opdatere styrelsens virkemiddelkatalog.

Afsender: Lægemedelindustriforeningen

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Lægemedelindustriforeningen bemærker, at stramme krav til reduktion af kvælstof og fosfor kan hindre virksomheder i at aflede spildevand til renseanlæg og dermed bremse produktionsudvidelser, trods igangværende investeringer. Der er behov for dialog mellem myndigheder, forsynings- og virksomheder samt hurtigere vejledninger om industrispildevand og overfladevand, så forsyningssikkerheden kan fastholdes.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilføjet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afsender: Middelfart Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Middelfart Kommune bemærker, at nye krav om kvælstofreduktion presser kapaciteten på Middelfart Centralrenseanlæg pga. by- og erhvervsudviklingen.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilfældet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning.

Afsender: Middelfart Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Middelfart Kommune bemærker, at kvælstofrensning er vanskelig om vinteren; derfor anbefales sæsonbaseret rensning (april–september) som foreslået af Kystvandrådet for Odense Fjord.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker: Det vurderes, at der er behov for yderligere at analysere usikkerhed og konsekvenser, såfremt sæsonækvivalenter fremover skal anvendes i vandplanlægningen.

Afsender: Odense Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Odense Kommune bemærker, at kapaciteten ved Odense Kommunes renseanlæg er presset pga. by- og erhvervsudviklingen og nye kvælstofkrav vil presse renseanlæggene yderligere.

Odense Kommune anbefaler at følge Kystvandsrådets anbefaling om forbedret rensning af næringsstoffer i sommerhalvåret

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilfældet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at der er behov for yderligere at analysere usikkerhed og konsekvenser, såfremt sæsonækvivalenter fremover skal anvendes i vandplanlægningen.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Odense Kommune planlægger omfattende by- og erhvervsudvikling, som vil øge belastningen på både Ejby Mølle og Nordøst Renseanlæg. Ejby Mølle forventes at modtage 8.000–15.000 ekstra PE fra 2028 pga. nyt

OUH-område samt yderligere byudvikling. Nordøst Renseanlæg står over for en markant belastningsstigning på ca. 36.500 PE frem mod 2046, bl.a. fra store erhvervsudvidelser, herunder Novo Nordisk. Dette overstiger klart anlæggets nuværende kapacitet på 30.000 PE.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilfældet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: VandCenter Syd anbefaler mulighed for tillæg til at søge om ændret baseline, at der kommer varierende krav til sommer og vinter og at kvælstofkravet ikke bliver et absolut krav.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilfældet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: VandCenter Syd anbefaler, at Ejby Mølle og Nordøst Renseanlæg først optimeres og får etableret 4. rensetrin, før yderligere tiltag vurderes. De understreger, at kvælstofkravet ikke bør være absolut, kun gælde om sommeren, og at tidsplanen skal kunne forlænges. Derudover foreslås bl.a. mulighed for tillæg til eksisterende udledningstilladelser, ændret baseline ved by- og erhvervsudvidelser, særskilt regulering i benchmarking, samt at effekter af separatloakering og uvedkommende vand medregnes. Formålet er at sikre realistiske og omkostningseffektive løsninger uden fejlinvesteringer.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen vælger de mest omkostningseffektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål. Det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen. Kommunerne har i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne haft mulighed for at indmelde behov for

øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilfældet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: VandCenter Syd foreslår at overveje nyt udledningspunkt til en mere robust recipient (fx Storebælt) og efterlyser særskilt regulering/justering i benchmarking, så skærpede krav ikke gør selskaber kunstigt ineffektive. De vurderer tidsplanen urealistisk pga. lange myndighedsprocesser, krav om procesgaranti og EU-udbud; derfor kan løsninger ikke være i drift før efter 2027. anbefalinger: mere tid, metodefrihed, mulighed for tillæg til eksisterende tilladelser og ændring af baseline, sommer-/vinterkrav, og at svært om-sætteligt kvælstof ikke medregnes.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at indsatserne ikke vil kunne indgå som et særligt forhold i den økonomiske benchmarking, da det vedrører flere selskaber - og derfor ikke er særligt. Det vil blive overvejet i forbindelse med ny regulering, hvordan forskelle i miljøkrav fremover kan indgå i den økonomiske regulering.

Afsender: Vandmiljø Randers

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: Vandmiljø Randers advarer om, at de skærpede renskrav begrænser kommunens muligheder for byudvikling, da rensanlægget ikke kan kompensere for merudledninger uden uforholdsmæssigt høje omkostninger. Randers' vækstprojekter (bl.a. Flodby og nye boligområder) risikerer dermed at blive bremset, mens andre kommuner i oplandet kan fortsætte udvikling. De efterlyser en løsning, hvor byvækst kan ske uden merbelastning af vandmiljøet, fx gennem tiltag i landbruget.

Ministeriet for Grøn Trepert bemærker: Det bemærkes, at kommunerne i forbindelse med fastlæggelse af baseline for vandplanerne har haft mulighed for at indmelde behov for øget kvælstofudledning. Det samme vil blive tilfældet op til de nye vandplaner. Det er så et politisk valg at prioritere ønsker til øget kvælstofudledning i forbindelse med fastlæggelse af en baseline for næste vandplanperiode. Der er mellem fastlæggelse af baseline for vandplanperioderne mulighed for at prioritere lokalt og om at søge om dispensation for øget kvælstofudledning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afsender: Billund Vand og Energi

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Billund Vand og Energi bemærker, at proportionalitetsprincippet er ikke fulgt – miljøgevinsterne kan ikke retfærdiggøre de meget store investeringer. Det er samfundsøkonomisk billigere på anden vis at opnå samme miljømæssige gevinster fremfor at gennemføre de udmeldte indsatser.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet.

Afsender: Blue Kolding

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Blue Kolding forventer at nedlægge Vamdrup Renseanlæg efter 2033. For at imødekomme et skærpet fosforkrav skønnes det at der med en afskrivningsperiode på 6 år inden nedlæggelsen vil være en årlig meromkostning på omtrent 1,6 mio. DKK. Blue Kolding opfordrer til at der tages hensyn til forsyningens eksisterende plan for renseanlægget for at undgå en dyr midlertidig løsning

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet. Kommuner og spildevandsselskaber kan lokalt ændre de foreslåede indsatser så længe det samlede reduktionsmål opnås.

Afsender: Dansk Erhverv

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Dansk Erhverv henstiller til proportionalitetsprincippet og ønsker en mere omkostningseffektiv løsning til kvælstofindsatsen, da industriens bidrag til kvælstof- og fosforforurening allerede er stærkt reguleret. Peger på at indsatsen vil være omkostningstung for industri og erhvervsliv, og hæmme vækspotentialet for virksomheder i DK.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet.

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DANVA anerkender at der skal ske forbedret spildevandsrensning. Forbrugerne vil opleve højere spildevandstakster, fordi indsatserne vælges fra den dyre ende af virkemiddelkataloget. Der skal tages hensyn til igangværende planlægning og berørte spildevandsselskaber skal ikke stilles dårligere end selskaber, der ikke har fået skærpede krav.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der er politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet.

Det er Vandsektortilsynet, der fastsætter den totaløkonomiske benchmarkingmodel, jf. ØR-BKG §21, stk. 1. Modellen udvikles løbende. Vandsektortilsynet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet, jf. ØR-BKG § 22.

Vandsektortilsynet offentliggør modellen hvert år inden udsendelse af udkast til økonomiske rammer, jf. ØR-BKG §21, stk. 3. I den forbindelse vil der være mulighed for at afgive høringssvar. Har branchen konkrete forslag eller bemærkninger til det løbende udviklingsarbejde, opfordres der til at rette henvendelse til Vandsektortilsynet i god tid, således at eventuelle justeringer kan indgå i den endelige model.

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DANVA bemærker, at det korte tidsperspektiv til 2027 giver risiko for unødvendigt dyre investeringer, fordi mange anlæg alligevel snart omlægges eller nedlægges.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der er taget hensyn til udskydelsen af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DANVA bemærker, at flere selskaber har allerede store anlægsprojekter i gang (nye renseanlæg, strukturændringer). Det er spild af penge at investere i løsninger på anlæg, der snart nedlægges eller omlægges. Kravet om færdiggørelse senest i 2027 er uhensigtsmæssigt og bør kunne dispenseres, hvis et projekt allerede er planlagt til færdiggørelse kort efter.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at Indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt.

udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DANVA bemærker, at processen har været utilfredsstillende. Mere hensigtsmæssigt med skriftlig information om processen og der er efterspørgsel efter mere direkte dialog grundet kort tidshorisont og store økonomiske konsekvenser.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne har været i været i høring, som det er sædvanen. Der er derudover været afholdt flere informationsmøder op til den skriftlige høring.

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DANVA bemærker, at selskaber, der får skærpede krav, fremstår kunstigt ineffektive i benchmarkingen, fordi omkostninger og nettovolumen ikke følges retvisende. Særlige forhold skal fortsat kunne indgå i benchmarking; ellers mister de deres betydning. DANVA foreslår, at ekstra omkostninger pga. skærpede krav holdes ude af benchmarkingen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er Vandsektortilsynet, der fastsætter den totaløkonomiske benchmarkingmodel, jf. ØR-BKG §21, stk. 1. Modellen udvikles løbende. Vandsektortilsynet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet, jf. ØR-BKG § 22.

Vandsektortilsynet offentliggør modellen hvert år inden udsendelse af udkast til økonomiske rammer, jf. ØR-BKG §21, stk. 3. I den forbindelse vil der være mulighed for at afgive høringssvar. Har branchen konkrete forslag eller bemærkninger til det løbende udviklingsarbejde, opfordres der til at rette henvendelse til Vandsektortilsynet i god tid, således at eventuelle justeringer kan indgå i den endelige model

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DANVA bemærker, at skærpede udlederkrav giver udfordringer i den økonomiske regulering, da de berørte vandselskaber fremstår mindre effektive i benchmarking, når ekstra drifts- og anlægsomkostninger ikke modsvares af øget netvolumen. Dette kan føre til højere effektiviseringskrav end for andre selskaber. DANVA foreslår derfor, at alle ekstra omkostninger fra de skærpede krav holdes ude af benchmarkinggrundlaget, fx ved at genindføre den tidligere bredere fortolkning af "særlige forhold".

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er Vandsektortilsynet, der fastsætter den totaløkonomiske benchmarkingmodel, jf. ØR-BKG §21, stk. 1. Modellen udvikles løbende. Vandsektortilsynet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet, jf. ØR-BKG § 22.

Vandsektortilsynet offentliggør modellen hvert år inden udsendelse af udkast til økonomiske rammer, jf. ØR-BKG §21, stk. 3. I den forbindelse vil der være mulighed for at afgive høringssvar. Har branchen konkrete forslag eller bemærkninger til det løbende udviklingsarbejde, opfordres der til at rette henvendelse til Vandsektortilsynet i god tid, således at eventuelle justeringer kan indgå i den endelige model

Afsender: DI

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Grøn Treparts aftalen skærper kravene til kvælstof og fosfor på 24 rensesanlæg, herunder anlæg med stor industriel udbygning. Kravene omfatter også inert kvælstof, som ikke kan fjernes med kendt BAT og kun giver minimal miljøgevinst, men med meget høje omkostninger og CO₂-aftryk. DI foreslår derfor undtagelser for anlæg med igangværende tiltag samt alternative, billigere løsninger som opkøb af landbrugsjord eller nedlæggelse af dambrug. Ellers risikerer milliardinvesteringer i industrien at gå tabt.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der er taget hensyn til allerede planlagt indsatser - og der er taget stilling til de cases, hvor problematikken om inert kvælstof nævnes. Det giver ikke anledning til ændring af de foreslåede indsatser på baggrund af forhold med inert kvælstof.

Afsender: DIN Forsyning

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: DIN Forsyning bemærker, at de nye indsatser vil give meromkostninger på ca. 18 mio. kr. årligt for Din Forsyning og en husstandsudgift på ca. 312 kr., hvilket overstiger den politiske smertegrænse på 300 kr. pr. familie. Samtidig ligger reduktionsprisen for kvælstof på ca. 1.800 kr./kg – langt over loftet på 850 kr./kg. Din Forsyning efterlyser ministeriets holdning til disse overskridelser.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet. Det er forventningen, at omkostningerne vil

variere lokalt og der er tale om politiske afskæringskriterier for omkostninger pr. kg. kvælstof reduceret og for takststigning for en familie. Det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen vælger de mest omkostnings-effektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål.

Afsender: Envafors NK - Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Envafors NK - Spildevand bemærker, at inddragelsesprocessen i forbindelse med indsatsen har været kritisabel, da Envafors NK – Spildevand ikke har haft god nok mulighed for at komme med konkrete beregninger og at modtage tilfredsstillende information

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne har været i været i høring, som det er sædvanen. Der er derudover været afholdt flere informationsmøder op til den skriftlige høring.

Afsender: Herning Vand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Herning Vand bemærker, at foranstaltningerne sker med usikkert økonomisk grundlag, risiko for at stå dårligt i benchmarkingen og det efterlyses hvem, der bærer risikoen for metodevalget fra statens side, da det ikke bør bæres af Herning Vands forbrugere

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der er politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet.

Det er Vandsektortilsynet, der fastsætter den totaløkonomiske benchmarkingmodel, jf. ØR-BKG §21, stk. 1. Modellen udvikles løbende. Vandsektortilsynet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet, jf. ØR-BKG § 22.

Vandsektortilsynet offentliggør modellen hvert år inden udsendelse af udkast til økonomiske rammer, jf. ØR-BKG §21, stk. 3. I den forbindelse vil der være mulighed for at afgive høringssvar. Har branchen konkrete forslag eller bemærkninger til det løbende udviklingsarbejde, opfordres der til at rette henvendelse til Vandsektortilsynet i god tid, således at eventuelle justeringer kan indgå i den endelige model.

Afsender: Herning Vand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Herning Vand støtter ambitionerne i indsatsprogrammet. Vil i Kystvandråd udvikle en helhedsorienteret plan for de mest effektive spildevandsindsatser i oplandet til Vandkraftsøen og Nissum Fjord.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bifaldes.

Afsender: Herning Vand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Herning Vand vil bidrage med lokale data til Kystvandrådets arbejde for Nissum Fjord og foreslår, at indsatsen fokuseres på de mest effektive tiltag. De peger på opkøb af landbrugsarealer som et billigere alternativ til tekniske krav og ønsker dialog med myndigheder for at sikre, at investeringer målrettes, hvor miljøeffekten er størst.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er et politisk valg, at der skal gennemføres spildevandsindsatser. Det vil højest sandsynligt ikke være muligt at anvende takstmidler til at opkøbe landbrugsjord.

Afsender: Ikast-Brande Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Ikast-Brande Spildevand foreslår tydeliggørelse af at de foreslåede krav udgør tillæg i gældende udledningstilladelser.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: KL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: KL bemærker, at høringsprocessen har været for kort til at KL har kunne behandle høringssvaret tilstrækkeligt.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det blev vurderet, at det var hensigtsmæssigt, at indsatserne kom i gang så hurtigt som overhovedet muligt. Der har været afholdt flere informationsmøder op til høringen.

Afsender: KL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: KL bemærker, at tidsfristen er for kort ift. både implementeringen på anlæggene og ift. revurdering af udledningstilladelser.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det blev vurderet, at det var hensigtsmæssigt, at indsatserne kom i gang så hurtigt som

overhovedet muligt. Der har være afholdt flere informationsmøder op til høringen.

Afsender: KL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: KL ønsker det bekræftet, om de skærpede krav kan lovliggøres ved et tillæg til eksisterende udledningstilladelser.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: KL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: KL ønsker en økonomisk høring af de nye spildevandsindsatser

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at ønsket vil blive efterkommet.

Afsender: L&F

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: L&F bemærker, at rensekravet til udledninger til søer og til fosforfølsomme kystvande bør i alle tilfælde skærpes til 0,1 mg P/L

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er ikke fundet hensigtsmæssigt i forhold til omkostningerne.

Afsender: L&F

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: L&F påpeger, at spildevandsindsatserne kun leverer 572 ud af de aftalte 860 tons N-reduktion og kræver, at de sidste 288 tons findes. De efterlyser afgift på overløb, ser centralisering af renseanlæg som en bedre løsning på længere sigt og ønsker skærpede krav til de anlæg med størst forbedringspotentiale fremfor de udpegede 24.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er en politisk prioritering, hvorledes de resterende indsatsbehov skal indhentes. Regeringen forventer at fremlægge forslag til en afgift på overløb.

Afsender: Middelfart Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Middelfart Kommune advarer mod fejlinvesteringer i ekstra renselinier, urealistiske tidsfrister og ressourcekrævende revurderinger af tilladelser.

De peger på behov for enklere tillægsløsninger og advarer om store økonomiske byrder for forbrugerne.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: Middelfart Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Middelfart Spildevand anbefaler en revision af indsatsen ift. omkostningseffektivitet, tilpasning af benchmarking og mulighed for økonomisk understøttelse samt hensyn til kapacitet, metodefrihed, tidsplan og rammevilkår for kvælstof.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er Vandsektortilsynet, der fastsætter den totaløkonomiske benchmarkingmodel, jf. ØR-BKG §21, stk. 1. Modellen udvikles løbende. Vandsektortilsynet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet, jf. ØR-BKG § 22.

Vandsektortilsynet offentliggør modellen hvert år inden udsendelse af udkast til økonomiske rammer, jf. ØR-BKG §21, stk. 3. I den forbindelse vil der være mulighed for at afgive høringssvar. Har branchen konkrete forslag eller bemærkninger til det løbende udviklingsarbejde, opfordres der til at rette henvendelse til Vandsektortilsynet i god tid, således at eventuelle justeringer kan indgå i den endelige model.

Afsender: Middelfart Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Middelfart Spildevand kritiserer de skærpede kvælstofkrav som økonomisk uforholdsmæssige og teknisk usikre. De efterlyser fokus på omkostningseffektivitet, fremtidssikring, sæsondelt regulering og realistiske tidsplaner, da kravene ellers kan føre til fejlinvesteringer, pladsmangel og store byrder for forbrugere og forsyning.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt. udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Afsender: Odense Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Odense Kommune bemærker, at forslag om efterdenitrifikation kan give høje ekstraomkostninger og risikerer fejlinvesteringer ift. fremtidige krav.

Revurdering af udledningstilladelser vil kræve uforholdsmæssige ressourcer; tillæg bør bruges i stedet. Tidsfristen til 2027 vurderes urealistisk.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: Provas

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Provas bemærker, at omkostningerne forventes at overstige 1 mio., som det estimeres i notat med "Foreslåede spildevandsindsatser ift. Kystvand i VP3"

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er forventningen, at omkostningerne vil variere lokalt og der er tale om politiske afskæringskriterier for omkostninger pr. kg. kvælstof reduceret og for takststigning for en familie. Det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen vælger de mest omkostningseffektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål.

Afsender: Samnforsyning (Horsens Vand)

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Horsens Vand bemærker, at de nye krav giver ekstra økonomisk belastning for selskabet, kommuner vil skulle opdatere spildevandsplaner og revurdere udledningstilladelser, hvilket kræver ressourcer og tid. Det understreges at de skærpede kvælstofkrav til forsyningerne ikke er den økonomisk bedste måde at reducere kvælstofudledningen på.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at der politisk lagt en linje for, hvilke spildevandsindsatser der skal gennemføres på baggrund af afskæringskriterier omkring forventede omkostninger til reduktion af 1 kg. kvælstof udledt til de kystvande med indsatsbehov og de forventede takststigninger i forsyningsområdet.

Afsender: Samnforsyning (Horsens Vand)

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Horsens Vand støtter reduktion af næringsstoffer, men advarer om, at tidsfristen i 2027 er urealistisk. Store og komplekse anlægsprojekter tager typisk 2,5–4 år, og samtidig skal der indarbejdes krav om 4. rensetrin. Risikoen er fejlinvesteringer og manglende målrettet miljøeffekt.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt.

udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Afsender: Svendborg Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Svendborg Kommune opfordrer til at indsatskravene følger den almindelige høringsproces.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne har været i været i høring, som det er sædvanen. Der er derudover været afholdt flere informationsmøder op til den skriftlige høring.

Afsender: Vand og Affald (Svendborg Spildevand)

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Svendborg Spildevand er positivt indstillet på at forbedre vandmiljøet, men mener, at de skærpede krav til Egebjerg Syd renseanlæg (fra 8,0 til 3,5 mg N/l) ikke giver mest miljø for pengene. Høringsfristen vurderes urimeligt kort, og tidsplanen frem mod 2027 urealistisk, da nødvendige processer som MKV og myndighedsgodkendelser tager længere tid. Selskabet foreslår en frist på 1½ år efter alle tilladelser foreligger.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt. udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Afsender: Vand og Affald (Svendborg Spildevand)

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Svendborg Spildevand ser større miljøgevinst ved at finde den ønskede kvælstofreduktion på deres øvrige anlæg.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er forventningen, at omkostningerne vil variere lokalt og der er tale om politiske afskæringskriterier for omkostninger pr. kg. kvælstof reduceret og for takststigning for en familie. Det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen vælger de mest omkostningseffektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål.

Afsender: Vand og Affald (Svendborg Spildevand)

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Svendborg Spildevand bemærker, at de nødvendige anlægsudgifter vil resultere i at prisen for kvælstoffjernelse vil være næsten dobbelt så meget som det estimat, der er anvendt fra ministeriets side.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er forventningen, at omkostningerne vil variere lokalt og der er tale om politiske afskæringskriterier for omkostninger pr. kg. kvælstof reduceret og for takststigning for en familie. Det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen vælger de mest omkostningseffektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: VandCenter Syd bemærker, at Ejby Mølle Renseanlæg er stærkt pladsbegrænset pga. bymæssig beliggenhed og har kun et lille uudnyttet areal, som allerede er reserveret til andre formål. Ekstra krav vil kræve kostbare løsninger med pumpestationer og lange ledningstræk. Nordøst Renseanlæg har derimod god plads til udbygning. VandCenter Syd anbefaler, at arealet på Ejby Mølle udnyttes med stor omtanke.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen vælger de mest omkostningseffektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål.

Afsender: Vandmiljø Randers

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Vandmiljø Randers advarer om, at tidsplanen for de nye kvælstofkrav er urealistisk og kan føre til fejlinvesteringer samt begrænse by- og erhvervsudvikling. De opfordrer til udskydelse af tidsplanen, bedre koordinering med øvrige investeringer og at nye krav behandles som "særligt forhold" for at undgå kunstig ineffektivitet.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt. udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt. Det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: Vandmiljø Randers

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Vandmiljø Randers kritiserer processen for nye kvælstofkrav som præget af hastværk, kort høringsfrist og urealistisk tidsplan, hvilket gør det svært at planlægge og implementere nødvendige investeringer. Kravene vil medføre ca. 9 mio. kr. i årlige meromkostninger og risikerer at gøre selskabet kunstigt ineffektivt i benchmarking. Derfor kræves, at Vandsektortilsynet anerkender disse omkostninger som "særlige forhold" for at sikre en retfærdig regulering.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt. udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt. Det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: Vandmiljø Randers

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Vandmiljø Randers bemærker, at CO₂ udledning vil stige grundet brug af beton til anlægget og øget behov for ekstra kulstofkilde til at drive efterdenitrifikationsproces, hvilket komplicerer imødekommelsen om ønsket om CO₂-neutrale forsyningsvirksomheder.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det forventes, at spildevandsselskaberne gennemfører indsatserne så CO₂ venligt som muligt jf. § 1 i Vandsektorloven.

Afsender: Vandmiljø Randers

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Vandmiljø Randers bemærker, at der kræves fuld metodefrihed for at finde en optimal og samfundsøkonomisk løsning for at nå mål i 2027. Kræver desuden at tilladelser ikke giver unødige forsinkelser. Det er en forudsætning af Randers Centralrenseanlæg ikke stilles ringere i den økonomiske regulering end andre forsyningselskaber. Projektet Flodbyen er i fare for ikke at kunne realiseres.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det vil være muligt for kommunerne at vælge at fastsætte de foreslåede krav i et tillæg til udledningstilladelsen.

Afsender: Vandmiljø Randers

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Vandmiljø Randers påpeger, at de nye krav kræver klart økonomisk og regulatorisk råderum samt realistiske tidsplaner, da revision af udledningstilladelser kan tage flere år. De kritiserer kravet om obligatorisk efterfiltrering og ønsker metodefrihed, samt præcis kontrolmetode (DS2399). De finder tidsfristen til 2027 urealistisk og understreger, at miljømål for Randers Fjord ikke kan nås uden en væsentlig indsats mod landbrugets udledninger, som desuden er billigere pr. kg kvælstof end renseanlægstiltag.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er forventningen, at omkostningerne vil variere lokalt og der er tale om politiske afskæringskriterier for omkostninger pr. kg. kvælstof reduceret og for takststigning for en familie. Det forventes, at kommuner og spildevandsselskaber sammen

vælger de mest omkostningseffektive indsatser i forhold til at opnå de fastsatte reduktionsmål.

Afsender: Vestforsyning

Ansvarlig for resumé og svar: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Vestforsyning udviser bekymring for hvordan de udvalgte selskaber vil stå dårligere i den økonomiske benchmarking. Ønsker afklaring ift. Hvordan de pålagte omkostninger vil blive håndteret i benchmarking-modellen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at det er Vandsektortilsynet, der fastsætter den totaløkonomiske benchmarkingmodel, jf. ØR-BKG §21, stk. 1. Modellen udvikles løbende. Vandsektortilsynet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet, jf. ØR-BKG § 22.

Vandsektortilsynet offentliggør modellen hvert år inden udsendelse af udkast til økonomiske rammer, jf. ØR-BKG §21, stk. 3. I den forbindelse vil der være mulighed for at afgive høringssvar. Har branchen konkrete forslag eller bemærkninger til det løbende udviklingsarbejde, opfordres der til at rette henvendelse til Vandsektortilsynet i god tid, således at eventuelle justeringer kan indgå i den endelige model.

Afsender: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at det skal stå i notatet, at det er vandforbrugerne der betaler for indsatsen og hvilke konsekvenser der er ved manglende overholdelse af frister.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at det fremgår af vejledning til indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027, hvem der betaler for indsatserne. Det bemærkes, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 ikke indeholder tilsynsbestemmelser, men at der er en forventning om, at kommuner og spildevandsselskaber gennemfører indsatserne iht. bekendtgørelsen. Hvis indsatsen ikke gennemføres iht. indsatsbekendtgørelsen, kan MST som tilsynsmyndighed over for spildevandsselskabernes udledninger fra renseanlæg meddele de pågældende skærpede udlederkrav for kvælstof og/eller fosfor i et påbud efter § 30 i miljøbeskyttelsesloven.

Afsender: Envafors NK - Spildevand

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen/Miljø- og Ligestillingsministeriet

Resumé: Envafors NK - Spildevand bemærker, at tidsfristen er for kort og vil resultere i en forhastet implementering, der ikke giver de bedste tekniske løsninger.

Envafors NK - Spildevand bemærker, at det desuden er uklart hvordan kravet for fosfor skal opfattes - kræver yderligere dialog.

Miljø- og Ligestillingsministeriet bemærker: Det bemærkes, at indsatserne skal gennemføres i denne vandplanperiode. Der er taget hensyn til evt. udskydelse af indsatserne de steder, hvor der er fundet dokumenteret, at det er hensigtsmæssigt.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at Næstved Renseanlæg skal rense total-fosfor i udledningen ned til 0,1 mg/l. Indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Miljøstyrelsen vil gerne indgå i dialog med Envafors NK - Spildevand med hensyn til realisering af indsatsen.

1.6 Second opinion

Afsender: L&F

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: L&F bemærker, at der bør tages forbehold for fordelingen mellem punkt- og diffuse kilder over året, da udledninger af næringsstoffer i alge-vækstsæsonen vil have større miljøeffekt end udledninger i vinterhalvåret.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker: Det vurderes, at der er behov for yderligere at analysere usikkerhed og konsekvenser, så fremt sæsonækvivalenter fremover skal anvendes i vandplanlægningen.

Afsender: VandCenter Syd

Ansvarlig for resumé og svar: Ministeriet for Grøn Trepert

Resumé: VandCenter Syd (Odense Kommune og Nordfyns Kommune) bemærker, at det er teknisk svært at nå kvælstofkravene om vinteren pga. høj vandmængde og lav biologisk aktivitet. Da effekten på Odense Fjord er størst i sommerhalvåret, anbefaler VandCenter Syd, at de skærpede krav gælder fra april til september. Det giver størst miljøgevinst og er samtidig den mest omkostningseffektive løsning.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker: Det vurderes, at der er behov for yderligere at analysere usikkerhed og konsekvenser, så fremt sæsonækvivalenter fremover skal anvendes i vandplanlægningen.

1.7 Generelt spildevandsindsatser

Afsender: BL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: BL bemærker, at de ser et konkret eksempel i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvor man arbejder med centralisering af spildevandsrensning i ét rensesanlæg (Tarm). Det er en effektiv og bæredygtig løsning, men den kræver, at der stilles krav til alle relevante parametre – ikke blot de få, der aktuelt kan måles med sikkerhed. At undlade krav til kemiske-fysiske støtteparametre alene fordi data er mangelfulde, er uacceptabelt og i strid med både VRD og god miljøforvaltning.

Miljøstyrelsen bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen.

Afsender: BL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: BL bemærker, at der ifølge Lov om vandplanlægning, § 16, stk. 3, gælder strengere krav, fastsat efter anden lovgivning, som miljømål. Det betyder, at de krav, der fastsættes i fx udledningstilladelser, ikke må være mere løsslappende end det miljømål, som fremgår af miljømålsbekendtgørelsen og underliggende EU-retsakter. Her er der behov for, at vejledningen i højere grad præciserer, hvordan disse krav skal indarbejdes som bindende og målbare vilkår.

Miljøstyrelsen bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen.

Afsender: Dansk Erhverv

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Dansk Erhverv opfordrer til, at styrelsen så hurtigt som muligt udarbejder den nødvendige vejledning om håndtering af almindeligt belastet overfladevand samt udledning fra rensesanlæg og overløb.

Miljøstyrelsen bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen. Der henvises til sektorlovgivningen (miljøbeskyttelsesloven og tilhørende bekendtgørelser) for spildevand.

Afsender: DANVA

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: DANVA anbefaler, at spildevandsselskaberne skal have metodefrihed ift., hvilken renseteknologi der skal anvendes til at opfylde indsatskravet. DANVA anbefaler, at kontrol af overholdelse af indsatskrav sker efter gældende danske standarder for statistisk afløbskontrol, og at der angives en kontrolmetode i indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et rensesanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Der skal ikke anvendes statistisk afløbskontrol iht. DS 2399.

Afsender: KL

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: KL bemærker, at flere af løsningsforslagene er dyre, og at det i nogle af de berørte områder hæmmer erhvervsudviklingen. De nævnte løsningsforslag er ikke overbevisende renseløsninger – og det er svært placerbart på anlæggene (ekstra denitrifikation). KL ønsker derfor, at der gives yderligere input ift. valg af løsningsforslag.

Miljøstyrelsen bemærker: Det kan oplyses, at indsatsbekendtgørelsen efter genbesøget af vandområdeplanerne 2021-2027 tilpasses, så spildevandsselskaberne frit kan vælge, hvilken renseteknologi der skal anvendes på et rensesanlæg for at opfylde indsatskrav på 3,5 mg total-kvælstof per liter og/eller 0,1 mg total-fosfor per liter.

Afsender: Middelfart Kommune

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Middelfart Kommune bemærker, at det er ikke angivet hvilken kontrolmetode, der skal anvendes ved kontrol af overholdelse af det skærpede krav for kvælstof.

Middelfart Kommune bemærker, at der er angivet indsatseffekt på kystvandsnetværksniveau men ikke på rensesanlægsniveau.

Miljøstyrelsen bemærker: Det bemærkes, at indsatskravet overholdes ved, at den vandføringsvægtede middelværdi af koncentrationen for det pågældende stof i kontrolperioden skal være lig med eller mindre end indsatskravet, dvs. 3,5 mg total-kvælstof/l og/eller 0,1 mg total-fosfor/l. Indsatskravet skal ikke kontrolleres overholdt ved anvendelse af statistisk afløbskontrol iht. DS 2399.

Det bemærkes, at det ikke har været muligt at beregne effekter i kystvande for de enkelte rensesanlæg, idet forureningskilder samles på oplandsniveau til belastningsopgørelsen. Det kan oplyses, at indsatsen på Middelfart Renseanlæg forventes at give en yderligere kvælstofreduktion 2,8 ton ved rensesanlæggets udløb.

1.8 Generelt indsatser MFS

Afsender: Dansk Erhverv

Ansvarlig for resumé og svar: Miljøstyrelsen

Resumé: Dansk Erhverv finder, at indsatser der skal sikre god økologisk og kemisk tilstand i vandkredsløbet, bør inkludere flere hensyn end blot udledninger og overløb fra renseanlæg.

Miljøstyrelsen bemærker: Emnet er ikke genstand for høringen, men det kan oplyses, at der i vandområdeplanerne er fastlagt spildevandsindsatser i oplande til vandløb, søer og kystvande.

[Bagside Overskrift]

[Bagside Tekst]

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk